

Offentligt framlagd 20.10–28.11.2011

**Utlåtanden och anmärkningar om förslaget till detaljplan samt bemötanden av dem:**

Utlåtande givet av	Utlåtande	Bemötande	Åtgärd i planen
1. Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland	<p>Allmänt</p> <p>1.1. Vid myndigheternas samråd om detaljplanen förutsattes att planens utredningar ska granskas på generalplanenivå.</p> <p>1.2. Utredningar av det planmaterial som finns framlagt på webben saknas helt, så det är svårt att bedöma hur utredningarnas konsekvenser påverkar planlösningen. I planbeskrivningen finns dock en förteckning över källmaterial. I utlåtandematerialet och i materialet som är framlagt på webben saknas planbeskrivningens alla bilagor.</p>	<p>1.1. På området finns ingen generalplan med rättsverkan, men som utredningsmaterial för detaljplanen har en ramplan utarbetats för området. Ramplanen omfattar utöver planområdet också området vid Ekåsens sjukhus, kasernområdet och områden söder om Karisvägen. I samband med ramplanen gjordes också vidsträckta och omfattande grundläggande utredningar på området (natur, landskap, förorenad mark, markgrund och grundvatten, arkeologiska objekt, kommunalteknik och trafik). Dessutom har en omfattande byggnadshistorisk analys för området gjorts. Utredningarna har ytterligare kompletterats med bl.a. en fladdermus- och en fjärilsutredning, bestämning av byggnadernas värde, dagvattenutredning och konditionsgranskning av byggnaderna.</p> <p>1.2. Planbeskrivningens bilagor sänds tillsammans med planmaterialet till utlåtandemyndigheterna och de finns också på stadens webbplats. De utredningar som har gjorts för planläggningen finns på stadens webbplats på finska.</p>	<p>1.1. Tilläggsutredningar har gjorts som stöd för detaljplaneringen och utredningarnas innehåll har beaktats i planbeteckningarna och -bestämmelserna. Planbeskrivningen har kompletterats.</p> <p>1.2. Inga ändringar i detaljplanen.</p>

	<p>Byggd kulturmiljö</p> <p>1.3. I den mera detaljerade planeringen måste man bedöma och samordna markanvändning enligt det användningsändamål som finns anvisat i landskapsplanen samt områdets landskaps- och kulturvärden. Enligt den delgeneralplan som saknar rättsverkan ska de kulturhistoriskt värdefulla byggnaderna på områdena för flervåningshus bevaras. Enligt de reviderade särskilda målen ska det i områdesanvändningen säkerställas att nationellt sett betydelsefulla värden inom kulturmiljön och naturarvet bevaras. Områdesanvändningen ska anpassas till deras historiska utveckling.</p> <p>1.4. I förslaget till detaljplan har man på ett förtjänstfullt sätt skyddat de gamla kasernbyggnaderna. Det är inte motiverat att lämna häststallsbyggnaden samt kålkällaren och ammunitionslagret, som har samband med den tidigare verksamheten, utan skydd. Till denna del följer förslaget till detaljplan inte helt skyddsmålen i den delgeneralplan som saknar rättsverkan.</p> <p>1.5. Det planmässiga skyddet av iskällaren och tsasounan, som båda behandlas i inventeringen, är oklart. Byggnaderna är inte numrerade på kartan som är bifogad till inventeringen. Förutsättningarna för skydd av de nämnda byggnaderna måste undersökas närmare och konsekvenserna av planlösningen ska bedömas</p>	<p>1.3. De värdefulla kasernkvarterens karaktär bevaras. Utöver de kulturhistoriskt värdefulla kasernbyggnaderna anvisas också kålkällaren, tsasounan, ammunitionslagret, den tidigare bastubyggnaden, iskällaren samt häststallet som skyddskrävande byggnader.</p> <p>Det gamla häststallet skyddas inte. Till exempel i utredningen av byggnadernas värde på området konstateras att hästsjukhuset, som ligger vid kanten av garnisonsområdet, inte har någon särskild landskapsmässig ställning och en rivning av det skulle inte nämnvärt förändra områdets totala struktur. Byggnaden är också i mycket dåligt skick, vilket konstaterades i konditionsgranskningen av byggnaderna.</p> <p>1.4. Se 1.3.</p> <p>1.5. Se 1.3.</p>	<p>1.3 De värdefulla kasernkvarteren har anvisats att bevaras med beteckningen /s. De kulturhistoriskt värdefulla kasernbyggnaderna, kålkällaren, tsasounan, ammunitionslagret, den tidigare bastubyggnaden, iskällaren och häststallet har anvisats som arkitektoniskt och kulturhistoriskt värdefulla byggnader (sr-1, sr-2) som inte får rivas.</p> <p>1.4. Se 1.3.</p> <p>1.5. Se 1.3.</p>
--	--	---	--

	<p>beträffande eventuell förlust av den byggda kulturmiljöns värden.</p> <p>1.6. Beteckningen Sr-1 ska kompletteras så att det står "Byggnaden får inte rivas."</p> <p>Naturmiljö</p> <p>1.7. På planområdet finns utöver våtmarken på stranden och klubbalsmaden också ett öppet ängsartat område och bl.a. gamla ekar som är viktiga för naturens mångfald. På dessa områden har nya AP-områden anvisats.</p> <p>1.8. Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland har information om bl.a. hotade fjärilsarter på planområdet. Bland dessa arter finns också särskilt skyddskrävande arter samt arter som ingår i habitatdirektivets bilagor. Naturutredningarna måste kompletteras åtminstone beträffande insekter, fladdermöss och naturtyper enligt naturvårdslagen 29 § och denna information ska i fortsättningen beaktas i planen.</p> <p>1.9. Även livsmiljöer för hotade fågelarter samt fågelarter som nämns i habitatdirektivets bilagor ska beaktas i planförslaget.</p>	<p>1.6. Planbestämmelserna för de arkitektoniskt och kulturhistoriskt värdefulla byggnaderna (sr-1, sr-2) preciseras.</p> <p>1.7. Den södra gränsen för de områden som ska bebyggas har flyttats längre norrut. Strandområdet på hela planeringsområdets södra del ändrades till naturskyddsområde och de enstaka ekarna samt almarna anvisades som träd som ska skyddas.</p> <p>1.8. Fladdermus- och fjärilsutredningar har gjorts på området. På basis av dem har planbestämmelser getts som ska trygga livsmiljöerna för fladdermöss och fjärilar.</p> <p>1.9. De hotade och missgynnade arterna och fågeldirektivarterna som noterades i fågelutredningen är främst från planområdets södra del, som är anvisad som naturskyddsområde.</p>	<p>1.6. Bestämmelserna Sr-1 och Sr-2 har fått tillägget "Byggnaden får inte rivas".</p> <p>1.7. Planens struktur har ändrats så att den södra delens naturvärden tryggas. Skyddsbestämmelser har getts för enskilda träd. Den södra delen har anvisats som SL-1-område för vilket följande planbestämmelse gäller: "Naturskyddsområde. Området kan användas för rekreation. En skötsel- och användningsplan för området ska utarbetas av markägarna innan kvarteren som gränsar till området tas i bruk. I skötsel- och användningsplanen fastslås åtgärder för att skydda områdets naturvärden och principerna för användningen av områdena.</p> <p>1.8. Fladdermössens föröknings- och rastplatser är med stöd av naturvårdslagen anvisade som skyddade (lep-1). Fjärilarnas livsmiljöer har tryggats genom beteckningar och bestämmelser avsedda för att bevara ängsvegetationen och almarna (per-1, per-2).</p> <p>1.9. Strandskogs- och vassområde anvisat som SL-1-område.</p>
--	---	--	--

	<p>1.10. I planbestämmelserna har man med s-beteckning anvisat en värdefull klubbalsmad, där nödvändiga åtgärder för landskapsvård ändå tillåts. Bestämmelsen ska ändras så att endast åtgärder som är nödvändiga med tanke på områdets naturtyp tillåts.</p> <p>1.11. Det framgår inte av planhandlingarna om översvämningsfrågor alls har beaktats.</p> <p>Trafik</p> <p>1.12. Trafiken har behandlats på en alltför generell nivå i planbeskrivningen. I samband med den tidigare ramplanen gjordes en trafikutredning som har utnyttjats då den här detaljplanen har utarbetats. Trafikutredningens resultat har dock inte presenterats i planbeskrivningen, så beskrivningen måste kompletteras till denna del. Trafikmängder och -prognoser ska presenteras. I beskrivningen ska det påvisas att korsningen mellan Raseborgsvägen och den nya Kaserngatan kommer att fungera.</p> <p>1.13. Kollektivtrafiken har inte alls behandlats. Området planeras för 600-800 invånare, så det är nödvändigt att granska kollektivtrafikförbindelserna.</p> <p>1.14. Planområdet ansluts till riksväg 25 via Dragsviks plankorsning. En ändring av Dragsviks korsning till en planskild korsning har planerats bland annat av trafiksäkerhetsskäl. I planeringen av området lönar det sig att beakta att byggandet av en eventuell planskild korsning ligger långt fram i tiden.</p>	<p>1.10. Bestämmelsen för S-områdesbeteckningen preciserades.</p> <p>1.11. I planeringen har man följt anvisningarna om en minimigolvnivå på 3,5 m ö.h. med tanke på översvämningrisken.</p> <p>1.12. För Raseborgsvägen gjordes trafikprognoser för år 2020. Funktionen för korsningen mellan Raseborgsvägen och Kaserngatan under morgon- och kvällsrusningen bedömdes. Enligt bedömningen finns det utrymme för en mångdubbling av trafiken. Utredningar har gjorts i samband med ramplanen och de har preciserats i samband med planförslaget.</p> <p>1.13. Beskrivningen kompletterades beträffande kollektivtrafikförbindelserna genom att beskriva antalet linjeturer samt presentera en prognos för antalet resor med kollektivtrafik i området till följd av att området anläggs.</p> <p>1.14. Detta antecknas för kännedom. I ramplanen har man berett sig på att en planskild korsning ska byggas, men bedömningarna av funktionen visar att det inte finns något behov av en sådan inom den närmaste framtiden. Korsningsområdet hör inte till detaljplaneområdet.</p>	<p>1.10. Beteckningen s för klubbalsmeden har ändrats till: "Områdesdel där den befintliga klubbalsmeden ska bevaras så att endast åtgärder som är nödvändiga med tanke på områdets naturtyp är tillåtna."</p> <p>1.11. Detaljplanens byggnadsytor är anvisade så att de på grund av översvämningrisk inte ligger på lägre nivå än 3,5 m ö.h. Den här lösningen förklaras i planbeskrivningen i kapitel 5.1.</p> <p>1.12. Trafikmängder och -prognoser samt beskrivning av att korsningen mellan Raseborgsvägen och Kaserngatan fungerar ges i beskrivningen.</p> <p>1.13. En beskrivning av antalet resor med kollektivtrafik och möjligheterna att ordna kollektivtrafik har lagts till.</p> <p>1.14. Inga ändringar i detaljplanen.</p>
--	--	--	--

	<p>Sammanfattning</p> <p>1.15. Byggnadsytorna för de nya strandnära AP-kvartersområdena tillåter fri placering av byggnadsmassorna inom byggnadsytan. Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland anser att behandlingen av kvarteren vid stranden (568–571) borde vara noggrannare med tanke på områdets nationella värde (RKY 2009).</p> <p>1.16. För kvartersområdet K-1 i kvarter 564 har ingen våningshöjd eller byggrätt anvisats.</p> <p>1.17. Man måste åskådliggöra detaljpanelösningen med illustrationer som förutsattes redan vid myndigheternas samråd 19.11.2009.</p> <p>1.18. Syftet med det allmänna parkeringsområdet (LP) förblir oklar, om avsikten inte är att anvisa parkering för AP-kvartersområdena koncentrerat på detta område.</p> <p>1.19. Omgivningen där man kommer in på området (Kaserngatan) verkar oklar och</p>	<p>1.15. För de strandnära kvartersområdena har strukturen ändrats betydligt jämfört med föregående planlösning. I bygganvisningarna som finns som bilaga till planen ges närmare anvisningar om exempelvis hur de kopplade småhusen vid stranden i kvarteren AKR/s-1 565 och AKR/s-1 566 ska byggas.</p> <p>1.16. På det här området finns den tidigare kålkällaren som sedermera har anvisats som en byggnad som ska skyddas (sr-1). Byggnadsyta och -rätt har anvisats i planen.</p> <p>1.17. Detaljpanelösningen har åskådliggjorts med hjälp av illustrationer samt med bygganvisningarna, som är bifogade till planen. I bygganvisningarna presenteras områdesskärningar, gatufasader, detaljer om hur gårdarna ska ordnas, alternativ för disponering av byggnadernas form och en omfattande anvisningstext om hur den byggda miljöns kvalitet ska tryggas.</p> <p>1.18. Ifrågavarande LP-område har avlägsnats. Parkeringen har i regel koncentrerats till kvartersområden för bilplatser (LPA-område). Beträffande LPA-områdena har det bestämts för vilka kvarter och riktgivande tomter området är avsett.</p> <p>1.19. Planlösningen har på den här platsen ändrats betydligt. Området där man kommer in på området har ordnats</p>	<p>1.15. Avgränsningarna av kvarteren vid stranden och deras lösningar för markanvändningen samt planbestämmelserna som styr byggandet har preciserats för att säkerställa att planen styr nybyggnationen så att den passar in i den värdefulla byggda miljön.</p> <p>1.16. Kålkällaren är anvisad att skyddas (sr-1), byggnadsyta och byggrätt har lagts till.</p> <p>1.17. En preciserad illustration har gjorts och anvisningar om byggsätt har bifogats till planbeskrivningen.</p> <p>1.18. LP-området har avlägsnats.</p> <p>1.19. Arrangemangen där man kommer in på området har ändrats.</p>
--	--	---	--

	<p>dominerad av parkering.</p> <p>1.20. Det verkar överdimensionerat att föra parkeringen till ett skogsområde som har viktiga naturvärden (VL/s-1), om det är meningen att båtbyggnaden (lv) ska betjäna områdets invånare.</p> <p>1.21. Detaljplaneförslagets förhållande till innehållskraven för en generalplan har kvitterats med ett stycke där det hänvisas till en informell ramplan som inte har presenterats i planhandlingarna. Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland anser att konsekvensbedömningen till denna del är bristfällig och inte ger möjlighet att bedöma detaljplanens förhållande till innehållskraven för en generalplan.</p>	<p>på ett nytt sätt.</p> <p>1.20. I anslutning till båtbyggnaden finns behov av parkeringsutrymme. Parkeringen är placerad på områden vilkas naturförhållanden redan har ändrats intill vägen och vid den redan befintliga förbindelsen. Genom att styra parkeringen till det anvisade området minskas konsekvenserna av planen för strandområdet jämfört med att parkeringen inte skulle vara styrd.</p> <p>1.21. På området finns ingen generalplan med rättsverkan. Ramplanen, som har utgjort bakgrundsmaterial för detaljplanen, finns på finska på stadens webbplats. I kapitel 5.8 i detaljplanebeskrivningen har man gått igenom innehållskraven för en generalplan och hur de har beaktats i detaljplanen.</p>	<p>1.20. Inga ändringar i detaljplanen.</p> <p>1.21. Detaljplanens förhållande till innehållskraven för en generalplan presenteras i kapitel 5.8.</p>
--	---	---	---

<p>2. Raseborgs stad, Miljö- och byggnadsnämnden</p>	<p>2.1. Det går att bevara de nuvarande byggnaderna, om de med tanke på sitt skick och förhållandena är lämpliga för kommande användning, dvs. främst boende.</p> <p>Naturmiljö</p> <p>2.2. På initiativ av i områdets boende och med hjälp av studerande vid Yrkeshögskolan Novia har området naturinventerats. Fågelfaunan har genomgått och områdets flora kartlagts. Dessutom har utomstående entomologer gjort en sakkunnigutredning av fjärilspopulationen i strandskogarna. De resultat som framkommit står i kraftig kontrast till konsultens bedömningar.</p> <p>2.3. Enligt Yrkeshögskolan Novias studenters utredning består de strandnära skogarna av i första hand fuktiga klibbalslundar. Men områdets fuktighetsgradient varierar från torra marker till mindre våtmarksfläckar. Under inventeringen observerades 107 kärlväxter av vilka skogsalmen hör till gruppen hotade arter. Också stora gamla ekar noterades i området.</p> <p>2.4. Inventerarna hittade 3 områden som fyller skogslagens (10 §) krav på en särskilt viktig livsmiljö (ört- och gräskärr, ormbunskärr och lundkärr i område 3, bördiga mindre lundområden i områdena 2 och 4).</p> <p>2.5. Åtminstone ett undersökt område, nr 5, fyller kraven på skyddad naturtyp i naturvårdslagen 29 §. Av de inventerade delområdena har dessutom 3 områden allmänt getts värdeklassen A dvs. områden med skyddsvärden.</p>	<p>2.1. Detta antecknas för kännedom.</p> <p>2.2. De nämnda utredningarna av vegetation och fåglar har skaffats så att konsulten har kunnat använda dem, uppgifterna har ytterligare preciserats och beaktats i planen. Se 1.7., 1.8. och 1.9.</p> <p>2.3. Se. 1.7., 1.8. och 1.9.</p> <p>2.4. Alla nämnda platser ligger på naturskyddsområde (SL-1) i planförslaget.</p> <p>2.5. De nämnda 3 delområdena är desamma som nämns i punkt 2.4.</p>	<p>2.1. Inga ändringar i detaljplanen.</p> <p>2.2. Se. 1.7., 1.8. och 1.9.</p> <p>2.3. Se. 1.7., 1.8. och 1.9.</p> <p>2.4. Strandområdet anvisat som SL-1-område.</p> <p>2.5. Se 2.4.</p>
--	---	--	---

	<p>Fågelfaunan</p> <p>2.6. Inventeringen ger vid handen att 28 fågelarter häckar eller hävdar revir i området. Området visade sig hysa en rik fågelfauna. Johan Ekroos konstaterar att hela klubbalsbrämet sannolikt utgör en enhetlig figur för flera hotade fågelarter. Områdets betydelse bör också ses i ett större geografiskt perspektiv då strandlunden fungerar som en ekologisk korridor för flera arter förknippade med gammal lundskog. I planområdet hittades sammanlagt fyra rödlistade fågelarter varav stare och stenknäck förekom i klubbalslunden.</p> <p>Fjärilsinventering</p> <p>2.7. En fjärilsinventering har utförts på privat initiativ av entomologerna Hannu Tanner och Harri Jalava. Då miljöbyrån inte äger rättigheter till inventeringsresultaten hänvisas inte till resultaten annat än som inofficiella uppgifter. Enligt dessa uppgifter skulle över 500 arter ha hittats i området i vilka ingår ett 20-tal hotklassificerade arter och två för finska fastlandet nya arter.</p> <p>Fladdermusfaunan</p> <p>2.8. I det erhållna materialet har inte framkommit att fladdermusfaunan kartlagts. Däremot har personalen vid brigaden muntligen framfört att fladdermusobservationer gjorts både i byggnader och i miljön. Materialet är också till denna del bristfälligt.</p> <p>2.9. Trots upprepade påpekanden från miljöchefens sida har konsulten inte kompletterat naturinventeringsmaterialet. Man har i stället utgått från klart otillräckliga utredningar gällande naturförhållandena i de strandnära skogsområdena och själva strandområdena.</p>	<p>2.6. Se 1.9.</p> <p>2.7. Se 1.8.</p> <p>2.8. Se 1.8.</p> <p>2.9. För planen gjordes år 2008 en naturutredning där vegetation, fågelbestånd och fjärilar utreddes på den nivå som krävs för en detaljplan. Dessutom har tilläggsutredningar beaktats i planen (se punkt 2.2.). En biolog gjorde ett terrängbesök våren 2011 för att</p>	<p>2.6. Se 1.9.</p> <p>2.7. Se 1.8.</p> <p>2.8. Se 1.8.</p> <p>2.9. Se 1.8., 1.9., 2.2.</p>
--	--	---	---



	<p>2.10. Utgående från de tilläggsutredningar som gjorts förefaller en klar skyddsbeteckning vara motiverad för områdets alskogars och strandområdets del. Stråvan bör vara att med hjälp av planbestämmelser och eventuella fredningsbeslut spara dessa områden orörda i naturtillstånd.</p> <p>2.11. Den längst i söder inritade raden av småhus måste placeras och dimensioneras så att negativa effekter på de värdefulla naturförekomsterna uteblir. Också förekomsten av ett möjligt källområde i kvarter AP-3/568 (boendes muntliga uppgifter 07.11.2011) bör kontrolleras och beaktas.</p> <p>Byggnadstillsynens kommentar</p> <p>2.12. Kvarteren 568, 569, 570 och 571 Märkning av åsriktningarna på byggnaderna Byggande av källarvåning ska vara utredd i planen Ekonomibyggnadernas storlek borde framgå Kvarter 568 och 569 byggnadskropp låst av pilen, pilen ska avlägsnas</p>	<p>noggrannare avgränsa värdefulla objekt. Materialet har ytterligare kompletterats med en fjärilsutredning och en fladdermusutredning (se punkterna 1.8 och 2.2).</p> <p>2.10. Den sydliga delen anvisades som naturskyddsområde (SL-1) i planen (se även 1.7).</p> <p>2.11. Ifrågavarande rad med småhus flyttades längre norrut. Förekomsten av källor på planområdet kontrollerades våren 2012. På området hittades en liten framströmning av grundvatten samt en fuktig sänka. Ingendera platsen kan betraktas som en sådan källa i naturtillstånd som avses i vattenlagen.</p> <p>2.12. I planen har takåsens riktning på byggnaderna angetts. Byggande av källare har behandlats i detaljplanens allmänna bestämmelser samt i bygganvisningarna. Kvarteren 568 och 569 samt pilen i anslutning till dem har avlägsnats. Bestämmelserna för att främja områdets miljöskydd gäller allt byggande på området. På området placeras inga separata ekonomibyggnader.</p>	<p>2.10. Strandområdet har anvisats som SL-1-område.</p> <p>2.11. Raden med småhus i söder har flyttats längre norrut.</p> <p>2.12. Detaljplanen har fått ett tillägg med beteckningar som anger takåsens riktning. Dessutom har områdets bygg- och skyddsbestämmelser preciserats.</p>
<p>3. Raseborgs Vatten</p>	<p>3.1 Ansvaret för vattenledningsnätet handhas i detta nu av Senatsfastigheter medan ansvaret för avloppsnetet handhas av Raseborgs Vatten.</p> <p>I den fortsatta planeringen bedöms behovet av sanering och nyanläggning av kommunalteknik, samtidigt bör även Dragsvikparkens samt</p>	<p>3.1. En utredning av områdets infrastruktur har gjorts för planläggningen. I samband med den har man blivit medveten om att de befintliga vatten- och avloppsledningarna på området sannolikt inte kan utnyttjas i samband med att området utvecklas. En</p>	<p>3.1. I planen har anvisats nödvändiga reserveringar för ordnande av vattentjänster.</p>

	Langansböleområdets vattenförsörjning tas i beaktande.	vattenförsörjningsplan för området har utarbetats. På basis av den har nödvändiga reserveringar för ordnande av vattentjänster anvisats i planen.	
4. Lepidopterologiska Sällskapet i Finland rf	<p>4.1. I vår anmärkning påminner vi om att naturutredningarna i anslutning till planprojektet inte har varit tillräckliga och inte uppfyller de lagstadgade utredningsförpliktelserna.</p> <p>Särskilt skyddskrävande art, almögonlappmal (<i>Bucculatrix albedinella</i>)</p> <p>4.2. Harri Jalava och Hannu Tanner observerade på området för Dragsvikstrandens planprojekt sommaren 2011 två individer av den enligt naturvårdslagen 47 § särskilt skyddskrävande arten almögonlappmal (<i>Bucculatrix albedinella</i>). Planprojektets område är mycket potentiellt som livsmiljö för den här arten, eftersom det finns rikligt med växter som lämpar sig som näring för almögonlappmalen, nämligen skogsalm. Det är mycket sannolikt att en eller flera förekomstplatser för almögonlappmal finns också på området för Dragsvikstrandens planprojekt och att dessa platser enligt lagen måste utredas.</p> <p>Art som ingår i habitatdirektivets bilaga II ia IV, kärrguldvinge (<i>Lycaena dispar</i>)</p> <p>4.3. Enligt uppgifter från Hannu Tanner växer det på detaljplaneområdet ganska rikligt (ca 100 exemplar) med stora skräppor med breda blad (<i>Rumex spp.</i>), som eventuellt är vippskräppa (<i>Rumex convertus</i>) (Riitta Rasmus, muntlig information). Alla bredbladiga arter av skräppa är mycket populära näringsväxter för kärrguldvinge. Eftersom Dragsvikstranden tydligt ligger på kärrguldvingens utbredningsområde (närmaste kända förekomst i Lappvik) utgör området en potentiell förekomstplats för kärrguldvinge och det är skäl att misstänka att det finns en förekomst av kärrguldvinge på</p>	<p>4.1. Se punkt 2.9.</p> <p>4.2., 4.3., 4.4., 4.5. Resultaten av fjärilsutredningen har beaktats i detaljplaneönsningen. I planen har delområden anvisats för att trygga fjärilarnas levnadsförhållanden (per-1, per-2). Enskilda träd har dessutom markerats som skyddade. Den sydliga delen av planområdet har anvisats som naturskyddsområde (SL-1).</p>	<p>4.2., 4.3., 4.4., 4.5. I planen har det anvisats delområden för att trygga fjärilarnas levnadsförhållanden (per-1, per-2) och enskilda skyddade träd. Den sydliga delen har anvisats som naturskyddsområde (SL-1).</p>

	<p>detaljplaneområdet.</p> <p>4.4. Enligt den allmänna beskrivningen av naturmiljön är det uppenbart att det på området kan finnas rikligt med andra beaktansvärda fjärilsarter som man är förpliktad att utreda. Det bebyggda kasernområdet har ett anmärkningsvärt varmt mikroklimat och på området finns sådana arkeofyter som sandvita, kungsljus och oxtunga. Området är uppenbarligen en mycket potentiell förekomstplats för många hotade och särskilt skyddskrävande fjärilsarter.</p> <p>4.5. Redan i den generella kartläggningen av områdets vegetation, fågelbestånd och fjärilar (Pöyry Environment Oy 2008) nämns tydligt (punkt 4.3.) att det kan finnas förekomster av hotade fjärilsarter och skalbaggar på området. Av en eller annan orsak har detta dock inte lett till fortsatta utredningar under de därpå följande åren såsom i fråga om fåglar och kärleväxter.</p>		
5. Sydspetsens miljöhälsa	<p>Förordar detaljplanen men följande aspekter måste beaktas:</p> <p>5.1. Förverkligandet av detaljplanen får inte medföra försämring av grundvattnets kvalitet.</p> <p>5.2. De befintliga vattenrören är sannolikt gamla och i dåligt skick och kan inverka på hushållsvattnets kvalitet eller börja läcka.</p> <p>5.3. Speciellt vid nybyggande bör man se till att marken inte är förorenad. Förutom fyllnadsmassorna kan det också finnas gammal ammunition på området.</p> <p>5.4. Man bör säkerställa att dränerings- och dagvattnet som leds till strandområdet inte</p>	<p>5.1. Grundvattenförhållandena har beaktats i planeringen, vilket framgår av beskrivningens punkt 5.6.4.</p> <p>5.2. Se 3.1</p> <p>5.3. En utredning om förorenad jord har gjorts i samband med ramplanen. Eventuella preciserande sonderingar görs innan byggandet påbörjas.</p> <p>5.4. En utredning om hanteringen av dagvatten på området har gjorts. I planen</p>	<p>5.1. Inga ändringar i detaljplanen.</p> <p>5.2. Se 3.1</p> <p>5.3. Inga ändringar i detaljplanen.</p> <p>5.4. I detaljplanen har delområden för dagvattenbehandling anvisats</p>

	förorenar badstranden eller badvattnet och inte heller grundvattnet.	har anvisats delområden för dagvattenbehandling och dessutom ges anvisningar om dagvattnet i de allmänna bestämmelserna.	(hule-1 och hule-2). I de allmänna bestämmelserna ges anvisningar om dagvattenbehandlingen.
6. Museiverket	6.1. Museiverket har inget att anmärka om det arkeologiska kulturarvet. Enligt avtal mellan Museiverket och landskapsmuseet ger Västra Nylands landskapsmuseum utlåtande när det gäller byggt kulturarv.	6.1. Utlåtandet antecknas för kännedom.	6.1. Inga ändringar i detaljplanen.
7. Raseborgs Natur och Miljö rf	<p>Naturutredningarnas tillräcklighet:</p> <p>7.1. På området har många observationer av fladdermöss gjorts. Föröknings- eller rastplatser för fladdermöss är strängt skyddade. En inventering av fladdermöss måste göras på området för att utreda var fladdermössens föröknings- och rastplatser finns. På invånarnas initiativ har dessutom gjorts en fjärilsutredning. På området observerades rikligt med mycket värdefulla arter. Skyddet av dem måste också beaktas i det fortsatta arbetet med planen.</p> <p>Planens inverkan på naturmiljön:</p> <p>7.2. Den föreslagna detaljplanen tryggar inte tillräckligt bevarandet av den värdefulla strandskogen. Området som har getts beteckningen VL/s-1 omfattar främst endast öppen strandmad och områden med vassruggar, medan skogen som har konstaterats vara värdefull däremot till stor del används för byggande. Till exempel vid kvarter 569 kapas zonen med strandskog helt, vilket bryter den viktiga trädbevuxna förbindelsen för fåglar och fladdermöss. Ifrågasättande områdesreservering måste utökas så att den omfattar hela strandskogen. Den för strandområdet föreslagna planbeteckningen</p>	<p>7.1. Se punkt 1.8 och 2.2.</p> <p>7.2. Den sydliga delen har ändrats till naturskyddsområde (SL-1). Planlösningen har ändrats betydligt jämfört med föregående förslag, då mera skogsområde än tidigare sparas och områdets naturvärden har kunnat tryggas.</p>	<p>7.1. Se punkt 1.8 och 2.2.</p> <p>7.2. Den sydliga delen har anvisats som naturskyddsområde (SL-1). Planens struktur har ändrats bl.a. beträffande de delar som gränsar till strandskogen.</p>

	(VL/s-1) och -bestämmelserna är inte tillräckliga för att bevara områdets naturvärden. Området måste bevaras orört och i naturtillstånd.		
8. Raseborgs stad, Gatunamnskommittén	8.1. Gatunamnskommittén konstaterade att de föreslagna namnen på gatorna i förslaget till detaljplan för Dragsvikstranden i Ekenäs område lämpar sig utmärkt för området i och med anknytningen till garnisonen. Kommittén beslöt enhälligt att föreslå för samhällstekniska nämnden att Kaserngatan heter Kasarminkatu på finska.	8.1. Utlåtandet antecknas för kännedom.	8.1. Inga ändringar i detaljplanen.

<p>9. Västra Nylands landskapsmuseum</p>	<p>9.1. I planförslaget har man beaktat områdets gamla planstruktur väl och placeringen av nybyggnationen är anpassad till den. Skyddsbezeichnungarna för det gamla byggnadsbeståndet är i huvudsak tillräckliga.</p> <p>9.2. En skyddsbezeichnung bör dessutom ges för den s.k. kålkällaren (byggn. 17) och häststallet (byggn. 35) och hästsjukhuset (byggn. 43) bör bevaras och i planen förses med skyddsbezeichnung. Dessa tre nämnda byggnader är en betydelsefull del av garnisonens ursprungliga byggnadsbestånd och funktionella helhet och har bevarats som nästan de enda i sitt slag. Byggnadernas skick är mycket gott, vilket framgick vid en granskning i september 2011, då landskapsmuseet hade möjlighet att bekanta sig med de inre utrymmena i byggnaderna.</p> <p>9.3. I planbestämmelsetexten för beteckningen sr-1 bör tillfogas meningen "Byggnaden får inte rivas". Bestämmelserna för nybyggnad och repareringsbygge ser ut att gå i rätt riktning. Byggnadsanvisningarna bör uppgöras i tid och med omsorg.</p>	<p>9.1. Detta antecknas för kännedom.</p> <p>9.2. Se 1.3.</p> <p>9.3. Beteckningarna Sr-1 och Sr-2 kompletterades. Byggnadsanvisningar har utarbetats och bifogats till planhandlingarna.</p>	<p>9.1. Inga ändringar i detaljplanen.</p> <p>9.2. Se 1.3.</p> <p>9.3. Bestämmelserna Sr-1 och Sr-2 har fått tillägget "Byggnaden får inte rivas".</p>
<p>10. Raseborgs stad, bildningsnämnden</p>	<p>10.1. I planen ingår såväl flervåningshus som småhus för totalt ca 600–800 invånare. Då planen genomförs är konsekvenserna för bildningssektorn närmast fler barn i dagvård och fler elever i skolan. Beroende på utbyggnadstakten kan serviceproduktionen ställas inför utmaningar.</p> <p>Dagvården brottas i dag med kapacitetsproblem men ett nytt daghem färdigställs som bäst i Langansböle med möjlighet till utvidgning. En förstoring av Mäntykodon päiväkoti ingår i planen liksom ersättande utrymme för</p>	<p>10.1. Utlåtandet antecknas för kännedom.</p>	<p>10.1. Inga ändringar i detaljplanen.</p>

	<p>Skogsgläntans daghem. Ytterligare utrymmen kan vid behov möjligen upphyras på Ekåsens område.</p> <p>Närskolorna Seminarieskolan och Hakarinteen koulu har ett stabilt elevunderlag och speciellt Seminarieskolan verkar växa de kommande åren som en följd av att Gammelboda bostadsområde byggs ut. I Höijersgården torde dock tilläggsutrymmen frigöras då Ekenäs högstadieskolas elevunderlag verkar sjunka. För Hakarinteen koulus del frigörs en del utrymmen i den egna skolan i och med att den förberedande invandrarundervisningen flyttar till Kiilan koulu.</p> <p>Bildningsnämnden har inget att anmärka mot förslaget till detaljplan.</p>		
11. Nylands förbund	<p>11.1. Inget utlåtande om Dragsvikstrandens detaljplan har begärts av Nylands förbund i utkastfasen. I materialet med begäran om utlåtande i förslagsfasen saknades utredningar i anslutning till planen och det framgick inte av planmaterialet eller de efteråt sända utredningarna vilka gamla byggnader som ska rivas för att ge plats för nybyggen och på vilka grunder. Då det är fråga om värdefull kulturmiljö av riksintresse borde sådana motiveringar presenteras och i utredningarna borde det också vara granskat om det exempelvis finns möjligheter att ändra byggnadernas användningsändamål.</p> <p>Den byggnation som är anvisad på Dragsvikstrandens detaljplaneområde verkar dock enligt planhandlingarna komplettera både Ekenäs tätort och området Dragsvik-Ekåsen väl. Nylands förbund förordar ett godkännande av detaljplanen.</p>	<p>11.1. Planbeskrivningens bilagor och övrigt material kan fås av Raseborgs stad. Planmaterialet finns också på stadens webbplats och sänds till utlåtandemyndigheterna.</p> <p>De kulturhistoriskt värdefulla kasernbyggnaderna, kålkällaren, tsasouan, ammunitionslagret, den tidigare bastubyggnaden, iskällaren och häststallet har anvisats som arkitektoniskt och kulturhistoriskt värdefulla byggnader (sr-1, sr-2) som inte får rivas. Dessutom är två byggnader skyddade med stöd av naturvårdslagen. På plankartan, i planbeskrivningen och i bygganvisningarna anges vilka byggnader som ska skyddas.</p> <p>På hästsjukhusets plats har nybyggnation anvisats. I utredningen av byggnadernas värde på området konstateras att hästsjukhuset, som ligger vid kanten av garnisonsområdet, inte har någon särskild landskapsmässig ställning och en rivning</p>	<p>11.1. På plankartan, i planbeskrivningen och i bygganvisningarna anges vilka byggnader man har för avsikt att bevara eller riva.</p>

		<p>av det skulle inte nämnvärt förändra områdets totala struktur. Hästsjukhuset är också i mycket dåligt skick, vilket konstaterades i konditionsgranskningen av byggnaderna.</p> <p>Till övriga delar antecknas utlåtandet för kännedom.</p>	
--	--	---	--



Anmärkning inlämnad av:	Anmärkning	Bemötande	Detaljplaneändring
<p>12. Markus Öst, Tove Junell-Hassel, Jonna Engström-Öst, Christian Hassel, Anu Vehmaa, Jarkko Uotila, Riitta Rasmus, Mikaela Ekström, Lasse Kylen, Pertti Tuunanen, Tom Skogberg, Anne-Maj Skogberg, Rony Skogberg</p>	<p>12.1. Det värdefullaste strandlundsbältet är fortsättningsvis otillräckligt skyddat.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Beteckningen VL/s-1 skyddar inte strandens naturvärden tillräckligt utan det ska lämnas i naturtillstånd.</li> <li>- En friluftsled, en normativ parkeringsplats intill bryggan och en utbyggnad av bryggan passar inte för området.</li> <li>- Att de ädla lövträden och övrig växtlighet i mån av möjlighet bevaras och att med tanke på landskapsvärden nödvändiga åtgärder tillåts på klubbalsmaden är inte lämpligt för området.</li> </ul> <p>12.2. Tanners och Jalavas fjärilsutredning visar att området har en rik fjärilsfauna.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Av de 556 fjärilsarter som observerats är 24 hotklassificerade.</li> <li>- De starkast hotade arterna är almögonlappmal och tandad lundmätare av vilka den förstnämnda är av nationellt intresse och skyddad enligt</li> </ul>	<p>12.1. Planens södra del har anvisats som naturskyddsområde (SL-1).</p> <p>Genom anvisning av en friluftsled har man försökt styra friluftslivet så att områdets naturvärden ska påverkas så litet som möjligt. Området blir dock utsatt för rekreationstryck.</p> <p>På området finns behov av parkeringsutrymme och styrning av hur man rör sig på området. De är placerade på områden som redan har förändrats intill vägen och vid den redan befintliga förbindelsen.</p> <p>Enskilda ädla träd har markerats som skyddade. I planen anges också att den gamla allén ska bevaras. I de allmänna bestämmelserna konstateras att de gamla träden på området ska beaktas vid planering av byggnadernas parkerings- och gårdsområden. Syftet med bestämmelsen om fjärilarnas livsmiljöer (per-2) är att almarna ska bevaras. Planbestämmelsen om klubbalsmaden ändrades till "endast åtgärder som är nödvändiga med tanke på områdets naturtyp är tillåtna".</p> <p>12.2. Se punkterna 1.8, 2.9. och 4.2-4.5.</p>	<p>12.1. Den sydliga delen har anvisats som naturskyddsområde (SL-1). Ädla träd har markerats som skyddade träd som ska bevaras. Bestämmelsen om klubbalsmaden har preciserats.</p> <p>12.2. Se punkterna 1.8, 2.9. och 4.2-4.5.</p>

	<p>naturvårdslagen 47 §.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Det observerades arter som inte tidigare har förekommit i Fastlandsfinland.</li> <li>– Speciellt viktiga för de hotade arterna i Dragvik är gamla ädla lövträd, murkna trädstammar, fuktig lundvegetation, våtmarker, moss- och lavförekomster med smärre inslag av ört- och gräskärr.</li> </ul> <p>12.3. Områdets fågelarter:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– På planeringsområdet häckar 3 fågelarter som är upptagna i fågeldirektivets bilaga 1: rördrom, gråspett och mindre flugsnappare.</li> <li>– På området observerades den hotklassificerade trastsångaren.</li> <li>– Missgynnade arter som regelbundet förekommer är grönsångare, göktyta och rosenfink.</li> <li>– Andra beaktansvärda arter är mindre hackspett, stenknäck och stare.</li> <li>– Strandlunden är viktig som häcknings- och födoområde för fåglarna.</li> </ul> <p>12.4. Nybyggnationens placering och skala har inte anpassats till områdets naturvärden.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Speciellt AP-kvartersområdena och den nya tomtgatan passar inte in på området beträffande mängd och placering.</li> <li>– Mellan de nuvarande byggnaderna och strandlundsbältet finns inte tillräckligt med plats för nybyggnationen.</li> <li>– Bestämmelsen som tillåter åtgärder för landskapsskötsel på området med s-områdesbeteckning äventyrar klibbalsmadens existens.</li> <li>– Enligt växt- och biotopkarteringen (Matilainen, 2009) finns det i strandlundens västra-nordvästra hörn ett område med stora enstaka träd och</li> </ul>	<p>12.3. Se punkt 1.9.</p> <p>12.4. Se punkterna 1.7 och 1.10.</p>	<p>12.3. Se punkt 1.9.</p> <p>12.4. Se punkterna 1.7 och 1.10.</p>
--	--	--	--

	<p>trädgrupper som är en skyddad naturtyp enligt naturvårdslagen 29 §, men den överlappar med kvarteren 569 och 566 och med tomtgatan.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– AP-kvartersområdena och tomtgatan bör få en ny placering betydligt längre bort från stranden. Om ett sådant placeringsområde inte kan anvisa bör de helt strykas ur planen.</li> </ul> <p>12.5. Inventeringen av naturvärdena är bristfällig och felaktig och kräver komplettering.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– I beskrivningen påstås att inga hotade arter och inte heller några värdefulla livsmiljöer eller naturtyper enligt naturvårdslagen, skogslagen eller vattenlagen finns på området. Detta påstående står i bjärt kontrast till utredningarna.</li> <li>– Trots tidigare yrkanden har konsulten inte kompletterat sina naturinventeringar.</li> <li>– Naturutredningarna måste kompletteras åtminstone beträffande fladdermöss (naturvårdslagen 49 §) och insekter. Området är en gynnsam livsmiljö för båda artgrupperna och observationer har gjorts.</li> <li>– Den regionala miljöcentralen bör åtminstone kartlägga förekomsten av almögonlappmal, som kräver särskilt skydd enligt naturvårdslagen 47 §.</li> </ul> <p>12.6. En noggrannare utredning av detaljplanens konsekvenser för grundvattnet.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Detaljplaneområdet utgör ett viktigt grundvattenområde (klass I) där det är förbjudet att förstöra grundvattnet så att dess mängd permanent minskar eller dess kvalitet försämras.</li> <li>– Konsultens utredning över detaljplanens konsekvenser för</li> </ul>	<p>12.5. Naturutredningen har preciserats vilket har rapporterats i planbeskrivningen. Se punkterna 1.8, 2.9. och 4.2-4.5.</p> <p>12.6. Konsekvenserna för grundvattnet har behandlats i beskrivningen i kapitel 5.6.4.</p> <p>Förekomsten av källor på planområdet kontrollerades våren 2012, se 2.11.</p> <p>Av planområdet hör endast ett cirka 3 ha stort område till grundvattenområde och på det området finns största delen av de</p>	<p>12.5. Utredningarna och preciseringarna beträffande naturen har rapporterats i planbeskrivningen. Se punkterna 1.8, 2.9. och 4.2-4.5.</p> <p>12.6. Förekomsten av källor har preciserats och rapporterats i planbeskrivningen.</p>
--	--	--	---

	<p>grundvattnet är bristfällig och innehåller direkta sakfel (beskrivningen 3.2.1: "Mellan stigen och vägen finns det ett våtmarksområde, där det på våren finns vatten, men som torde torka på sommaren.")</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Det finns starka skäl att anta att källor förekommer på flera ställen på detaljplaneområdet och i dess omedelbara närhet.</li> <li>- Flera boende har noterat förekomst av drickbart rinnande vatten rakt söder om gränsen mellan de planerade kvarteren 570/1 och 569/2.</li> <li>- En noggrannare utredning av grundvattenförekomsten och dess konsekvenser för byggandet bör inkluderas i detaljplanen.</li> </ul>	<p>redan byggda husen och de byggnader som sannolikt ska bli kvar på platsen. På det här området bildas endast uppskattningsvis 30 m<sup>3</sup> grundvatten per dygn och eftersom konstruktioner som hindrar grundvattenbildning täcker endast en liten del av det här området saknar den vattenmängd som inte blir till grundvatten betydelse med tanke på grundvattenområdets totala vattenavgivningskapacitet.</p>	
--	--	--	--